

Bijdrage MIVD/AAR/RB2 voor CVIN van 30 augustus 2002

Land/regio
Midden-Oosten

Titel/onderwerp
Midden-Oosten: houding tegenover interventie in Irak

Samenvatting

Voor veel landen in de regio lijkt de door de VS geleide 'strijd tegen het internationale terrorisme' een in hun ogen ongewenste wending te krijgen. Zoals leiders in het Midden-Oosten al vreesden, dreigen zij meegezogen te worden van een aanvankelijk beperkt conflict (Afghanistan / Osama bin Laden), naar een confrontatie waarvan zij het einde niet kunnen inschatten en die hun eigen machtspositie op termijn mogelijk ondermijnt.

Naast de specifieke voor individuele landen geldende factoren, zijn er een aantal generieke omstandigheden die van invloed zijn op de regionale houding ten aanzien van een militair ingrijpen in Irak. In de eerste plaats zijn er enkele korte termijn overwegingen:

- Het conflict tussen Israël en Palestina blijft voortdurend. Het aanhoudende geweld draagt sterk bij aan de onrust in de relatief instabiele regio. Het in Irak uitgevoerde sabotagebeleid van Israël heeft anti-Amerikaanse ressentimenten onder de bevolkingen aangewakkerd. Hetgeen de Arabische leiders noopt tot het houden van afstand tegenover Washington. Een door de VS geïntendeerde militaire actie tegen Irak zal deze ontwikkeling versterken.

Inleiding

In vervolg op de notitie "Irak: politiek-militaire situatie" (CVIN d.d. 19 Juni 2002) wordt hieronder nader ingegaan op recente politiek-militaire ontwikkelingen. In de politiek-militaire situatie zijn de laatste maanden vooral de ontwikkelingen in Irak van belang. Ook zijn er steeds meer internationale berichten over de situatie in Irak. De VS wordt steeds meer gezien als de belangrijkste factor in de regio. Het is belangrijk om de ontwikkelingen in Irak te volgen en de verwachte reacties in geval van een militair optreden tegen Irak.

In de afgelopen maanden zijn de mediaberichten over een eventuele Amerikaanse aanval op Irak in omvang sterk toegenomen. Ofschoon het voornamelijk grotendeels speculaties betreft, kunnen de landen in de regio zich niet onttrekken aan de diverse discussies en hebben zij zich in meer of mindere mate in dezen uitgelaten. Nadat in de eerdergenoemde notitie al was gesteld dat de VS voor een militaire campagne tegen Irak weinig of geen steun bij de machthebbers in de regio aantreffen, wordt hieronder een overzicht gegeven van de factoren die de uiteenlopende opstellingen bepalen en de verwachte reacties in geval van een militair optreden tegen Irak.

Politiek-militaire situatie

Voor veel landen in de regio, lijkt de door de VS geleide 'strijd tegen het internationale terrorisme' een in hun ogen ongewenste wending te krijgen. Zoals leiders in het Midden-Oosten al vreesden, dreigen zij meegezogen te worden van een aanvankelijk beperkt conflict (Afghanistan / Osama bin Laden), naar een confrontatie waarvan zij het einde niet kunnen inschatten en die hun eigen machtspositie op termijn mogelijk ondermijnt.

Naast de specifieke voor individuele landen geldende factoren, zijn er een aantal generieke omstandigheden die van invloed zijn op de regionale houding ten aanzien van een militair ingrijpen in Irak. In de eerste plaats zijn er enkele korte termijn overwegingen:

- Het conflict tussen Israël en Palestina blijft voortdurend. Het aanhoudende geweld draagt sterk bij aan de onrust in de relatief instabiele regio. Het in Irak uitgevoerde sabotagebeleid van Israël heeft anti-Amerikaanse ressentimenten onder de bevolkingen aangewakkerd. Hetgeen de Arabische leiders noopt tot het houden van afstand tegenover Washington. Een door de VS geïntendeerde militaire actie tegen Irak zal deze ontwikkeling versterken.

- De militaire confrontatie met Irak zal negatieve repercussies hebben voor de toech al broze economische omstandigheden van veel landen. Men heeft dringend behoefte aan rust en stabiliteit om noodzakelijke economische plannen en hervormingen te realiseren. Dit kan alleen worden bereikt als de directe buitenlandse investeringen en de toevloed van buitenlandse valuta's voldoende zijn om de tekortkomingen van de lokale valuta's te dekken. Het is belangrijk dat de landen die de tekortkomingen van de lokale valuta's dekken, de tekortkomingen van de lokale valuta's dekken.
- De buitenlandse hulp is beduidend voor vlichttelingenstrategieën als gevolg van de vijandelijkheden. De chaotische toereken van 1981 staan in het bijzonder Turkije en Iran nog helder voor de geest. Do Iraanse minister van binnenlandse zaken heeft al verklaard dat zijn land - getuigt op de ervaringen met Afghaanse vluchtelingen - Iraakse vluchtelingen enkel in het uiterste geval wil opvangen in het grensgebied en niet wil toelaten tot het binnenland.

In de tweede plaats houden de regionale leiders rekening met aspecten op de langere termijn:

- De regio verkeert in onzekerheid over de toekomst van Irak ná het verdwijnen van Saddam Hoessein. Tot dusver zijn de VS er kennelijk niet in geslaagd ter zake een eenduidig beeld te schetsen ten behoeve van hun regionale bondgenoten. Geen van de regionale leiders lijkt vertrouwen te hebben in de huidige Iraakse oppositiegroeperingen.
- Een andere grote vraag is de toekomst van de regio na de verovering van Irak door de VS. Het is belangrijk dat de VS een duidelijk beeld van de toekomst van de regio heeft. Het is belangrijk dat de VS een duidelijk beeld van de toekomst van de regio heeft.
- Het is belangrijk dat de VS een duidelijk beeld van de toekomst van de regio heeft. Het is belangrijk dat de VS een duidelijk beeld van de toekomst van de regio heeft.
- Het is belangrijk dat de VS een duidelijk beeld van de toekomst van de regio heeft. Het is belangrijk dat de VS een duidelijk beeld van de toekomst van de regio heeft.

De meeste zijn er omstandigheden en overwegingen die eigen zijn aan de diverse landen. Ten deze staan deze niet geheel op zichzelf, maar zijn verweven met bovengenoemde algemene aspecten.